

Amen, amen, pravím vám: Kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale přelézá ohradu, je zloděj a lupič. ² Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovcí. ³ Vrátný mu otvírá a ovce slyší jeho hlas. Volá své ovce jménem a vyvádí je. ⁴ Když je má všechny venku, kráčí před nimi a ovce jdou za ním, protože znají jeho hlas. ⁵ Za cizím však nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají." ⁶ Toto přirovnání jim Ježíš řekl; oni však nepochopili, co tím chtěl říci. ⁷ Řekl jim tedy Ježíš znovu: "Amen, amen, pravím vám, já jsem dveře pro ovce. ⁸ Všichni, kdo přišli přede mnou, jsou zloději a lupiči. Ale ovce je neposlouchaly. ⁹ Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mne, bude zachráněn, bude vcházet i vycházet a nalezne pastvu. ¹⁰ Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a ničil. Já jsem přišel, aby měly život a měly ho v hojnosti. ¹¹ Já jsem dobrý pastýř. Dobrý pastýř položí svůj život za ovce. ¹² Ten, kdo není pastýř, kdo pracuje jen za mzdu a ovce nejsou jeho vlastní, opouští je a utíká, když vidí, že se blíží vlk. A vlk ovce trhá a rozhání. ¹³ Tomu, kdo je najat za mzdu, na nich nezáleží. ¹⁴ Já jsem dobrý pastýř; znám své ovce a ony znají mne, ¹⁵ tak jako mě zná Otec a já znám Otce. A svůj život dávám za ovce. ¹⁶ Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. I ty musím přivést. Uslyší můj hlas a bude jedno stádo a jeden pastýř. ¹⁷ Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, abych jej opět přijal.

Sestry a bratři,

co by byl nám platný rodič, kamarád, přítel, dokonce i prodavač, který by nás neslyšel, který by ingnoroval naše přání, který by si jel jenom tu svou, sluchátka na uších a vůbec by nás neslyšel. Domluvili bychom se s takovým člověkem? Nejspíš nikoliv. Všichni, kdo žijeme ve vztazích, ve společnosti, tak je pro nás důležité, když nás druzí poslouchají. A nemusí nás, jak se říká, na slovo poslouchat, ale je důležité, když nám naslouchají. To je to důležité slovo. Naslouchat někomu. Tvrdí autoritativní vládcí nemusí naslouchat, šíří strach, vyvolávají úzkost a bázeň. Naslouchání je opak.

A teď, sestry a bratři, **myslíte si, je to jednoduché nebo to je obtížné, co myslíte?** Já mám dojem, že je to vlastně obtížné. Proč je to obtížné?? Když zabrousíme k sobě... . Myslím, že je to dost často tím, že jsme přehluceni a myšlenky nám utíkají pryč od člověka. Nebo je to tím, že si řekneme, no tohle už znám, a tak vypneme. Nebo jsme třeba jen prostě unaveni, nebo se nám vkrádají na mysl jiné povinnosti. Nebo nechceme slyšet jiné názory, nechceme se učit myslet jinak, pustit si věci k srdci. Prostě aktivně a pozorně naslouchat je docela fuška a výkon.

Sestry a bratři, v dnešní době internetů, mobilů je to asi ještě složitější si naslouchat. Proč? No protože těch informací skutečně může být strašně moc. Sociální sítě jsou určovány algoritmy, které vytvářejí následně sociální bubliny. Takže pak nasloucháme jenom lidem s podobnými názory. Prý to takto funguje, říkají sociální vědci. Omezuje to debatu, nenasloucháme si jako společnost.

Ještě jedna osobní zkušenost. Teď jsem prodělal kaplanský kurz, jak jistě víte. Znovu mě to utvrdilo v tom, že pastýřská péče, stejně jako kaplanská, je do velké míry o naslouchání. Řekněme, že je to jedna důležitá rovina, druhá část by byla, že pastýř či kaplan bere člověka vážně a respektuje jej/ji. A nemáme v tom být jako duchovní osamocení, je důležité v pomáhajících profesích, když se beru klienti vážně, když se jim naslouchá.

Sestry a bratři, jak se to vztahuje k dnešním textům? Jak se k tomu má teologie? Já myslím, že velmi. Ve velikonočním textu čteme: že Bůh slyšel nárek lidu, jak trpí pod egyptskými poháněči, pak také zasáhl v prospěch nomádských Hebrejů. V žalmu 22 čteme: *Nepohrdl poníženým, v opovržení ho neměl. Když trpěl příkoří, neukryl před ním svou tvář, slyšel, když k němu o pomoc volal.*

Dále pak naprosto zřetelně se o naslouchání píše v žalmu 34: *Ty, kdo úpěli, Hospodin slyšel, ze všech soužení je vysvobodil.*

V Bibli se táhne jako červená nit téma vysvobození, spásy, záchrany, a zde jsme mohli slyšet, že vlastně podmínkou pro vysvobození je Boží naslouchání, slyšení, vyslyšení či oslyšení Bůh nám naslouchá. Samozřejmě těch dokladů v Bibli, že Bůh naslouchá svému lidu, je daleko více. Třeba i jméno Samuel by šlo přeložit jako „Vyslyšel Bůh“. **Bůh opravdu naslouchá** svému lidu, to je bez přehánění, je to tak. Jak bychom mohli dnes rozumět takovému Božímu naslouchání? Vidíme ho dnes? ... Kde? ... Zamysleme se nad tím ... Mám za to, že to jde vidět, ale možná z velkého odstupů. Nebylo to třeba skrze druhé lidi, sestry a bratry? Mám za to, že kdybychom pátrali, tak se každý z nás s tímto setkáme. Zpětně si uvědomíme Boží milost a naslouchání.

Sestry a bratři, náš Pán je dobrý a láskyplný. Pán jako druhá osoba Trojice – Ježíš Kristus. V evangelijním textu se setkáváme s Dobrým pastýřem, ale i se zlodějem a vlkem. A tak se můžeme na chvíli pozdržet u těchto temných postav, aniž bychom se chtěli nějak děsit a rozrušovat.

Přesto i to patří k našim životům, asi do jakékoliv společnosti. Napadla vás otázka, kdo je to vlk?

Kdo trhá? Ten text to neřekne přímo. Možná je to ten zlý, onen satan. Z toho kontextu Janova evangelia je dobré si uvědomit, že to může být i dosavadní správce nebo člověk do kterého bychom to neřekli. Nevěříte? Dávám v úvahu, že je to někdo, kdo už ten ovčinec má také nějak zažitý, kdo ví, co hledat. Je to někdo blízký. Slyšel jsem, že velmi častým pachatelem násilí na ženách a dětech, třeba i sexuálních, jsou jejich blízcí příbuzní, třeba jejich vzdálenější strýčkové, nějaké znásilnění v parku je spíše málo četné, marginální. Doma bývají i nejrůznější formy ponižování a násilí psychického rázu. To je na první pohled šokující, ale když se člověk nad tím zamyslí, tak vlastně logické. Doma je nejvíce příležitostí, doma se nejvíce setkáváme, doma jde ledacos zamést pod koberec.

I zde je tím vlkem možná někdo, kdo to myslel dobře, ale tak nějak se to zvirtlo, možná ten, co měl dobré úmysly a dopadlo to špatně. Co dělí anděla od padlého anděla? Co dělí pastýře od náboženského guru? Co dělí vlastence od nacionalisty? Co dělí politika od populisty? Kolik toho mají společného dobrý náboženský inspirativní duchovní od náboženského svůdce a sektáře? Rozdíl tu ale je. Dobrý pastýř není narcis, člověk hrající jen na sebe, nýbrž je vlastně jeho opakem, je to ten, který pokládá život za druhé, který chce, aby měli život v hojnosti. To znamená, že jsou si známí, blízcí, že naslouchá svým ovečkám, a ví, co potřebují. Nejede si svou agendu, přesně naopak. Vodí na šťavnaté pastviny a tam to kvete a voní a zpívá. Pastýř také hledá ztracenou ovci.

Sestry a bratři, je třeba dávat dobrý pozor, rozlišovat duchy, zkoumat, jak říká apoštol Pavel. Nesedat na lep. Chce to modlitbu, možná to ale chci i něco víc než jen racionální zkoumání, možná to chce i zkoumání srdcem. To by bylo asi to třetí. Mít či pozvat Ducha svatého.

Sestry a bratři, a teď se dostáváme k tomu slyšení a oslyšení. V první části jsme si řekli, že Hospodin slyší náš hlas. Hospodin slyšel vždy hlas poníženého a trpícího. Pak jsme se zaměřili na to, že za námi přichází dobrý pastýř, ale i zloděj a vlk. Ta třetí důležitá věc se týká toho, že my známe hlas dobrého pastýře. Známe jej ve formě Ducha. To je ta naděje. Je to určitý dar daný křesťanům, totiž, že dovedeme rozpoznat a rozlišit hlas dobrého pastýře od svůdce. Pomocí je nám samozřejmě Bible. Pomocí je modlitba. Je jím Duch, který nám byl dán. Známe jeho hlas. To je to vlastně nejdůležitější, znát hlas, znát ty správné dveře, chtít je použít, nechat se vést tím nejlepším pastýřem, Ježíšem zvaným Kristus. AMEN